

ТОП НОВОСТИ

Новосадска топлана

- Топлана добитник четири престижне награде
- „Север“ у спрегнутом режиму са Термоелектраном-топланом „Нови Сад“
- Интервју: Станимир Лазић, стручни сарадник
Дамир Кондић, саветник директора

ISSN 1452-5879

Информативне новине Новосадске топлане

Број 14 / мај 2012.

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
НОВОСАДСКА ТОПЛАНА

Оснивач и издавач:

ЈКП „Новосадска топлана“
Нови Сад
Владимира Николића 1

Директор

Владимир Јелић

**Главни и одговорни
уредник**

Софија Дотлић

**Заменик главног
и одговорног уредника**
Јелена Вујин

Лектура и коректура
Виолета Петровић Тасић

Телефони

021/4881 - 245
центра: 021/4881 - 101
e-mail: toplana@nstoplana.rs

Реализација

**CIP - Каталогизација
у публикацији**

Библиотека Матице српске,
Нови Сад
658 (497.113) (085.3)
ТОП новости:
информативне новине
Новосадске топлане/
Софија Дотлић. - 2006,
бр. 1 (јул) -
- Нови Сад:
ЈКП Новосадска топлана,
2006-. - 30 cm

Тромесечно
ISSN 1452-5879

COBISS.SR-ID 214548999

САДРЖАЈ

Препознат квалитет и поузданост

Топлана добитник четири престижне награде

..... стране 4, 5, 6 и 7

Интервју: Дамир Кондић, саветник директора

Стручност и позитиван дух су рецепт за успех

..... стране 8, 9, и 10

„Север“ у спрегнутом режиму са Термоелектраном-топланом „Нови Сад“

Корисници задовољни, а систем стабилнији

..... страна 11

Млада Новосађанка добила потребну помоћ

Топлана обрадовала Наташу Шакић

..... страна 12

Интервју: Станимир Лазић, стручни сарадник Новосадске топлане

Жива легенда Топлане

..... стране 13, 14, 15, 16 и 17

Обједињени процес производње даљинског грејања и хлађења – искуство Финске

Отпадне воде као извор топлотне енергије

..... стране 18 и 19

У корак с новим технологијама

Посета компанији „SAACKE“ из Бремена

..... стране 20 и 21

МОЈ ХОБИ - кување

Путовање кроз кување

..... стране 22 и 23

Драган Дејановић, монтер подручја

Један радни дан - коначно петак!

..... стране 24 и 25

Редовним измиривањем рачуна на рекреацију

Поклон пажње вредан

..... страна 26

Психолошки кутак

Комуникација је игра управљања

..... страна 27

Аутори текстова: Радмила Радић, Биљана Паланчанин, Соња Продановић Месарош,
Весна Отић, Диана Плисица, Весна Кораћ, Милош Манојловић, Јелена Вујин

Др Саша Илић, савешник директора

обавезују и пред нас стављају нове изазове. Пословање нашег предузећа мора пратити потребе и очекивања наших суграђана.

Да смо тога свесни показују и пројекти реализовани, али и започети у претходној сезони. Значајна улагања, како материјалних тако и људских ресурса, у модернизацију и ревитализацију самог система Новосадске топлане већ доносе видљиве резултате. Током грејне сезоне 2011/2012. године на топлотним изворима није било значајнијих кварова, а наше предузеће је и поред свих тешкоћа и изузетно ниских температура успело да одржи веома висок ниво поузданости рада система за производњу и дистрибуцију топлотне енергије. У 2011. години смо завршили и велики пројекат у циљу унапређења пословања – увођење интегрисаног система квалитета, али тиме наш посао није завршен. Током јуна месеца очекује нас надзорна провера функционисања ИМС, коју ће извршити немачко сертификационо тело TIF NORD CERT из Есена. Током надзорне провере ће се утврдити да ли Новосадска топлана послује у складу са захтевима стандарда за систем менаџмента квалитетом SRPS ISO 9001:2008, за систем управљања заштитом животне средине SRPS ISO 14001:2005 и системом управљања заштитом здравља и безбедношћу на раду OHSAS 18001:2007.

У 2012. години Новосадска топлана планира да настави тренд из претходних година. Потписан је трилатерални уговор у вези са KfW-овим програмом „Рехабилитација система даљинског грејања у Србији – Фаза IV“. Овај програм обухвата изградњу когенеративног постројења електричне снаге око 10 MW и топлотне око 10 MW на Топлани „Запад“, изградњу новог циркулационог постројења са фреквентном регулацијом на Топлани „Исток“ и изградњу котла на Топлани „Север“, топлотне снаге 58 MW, што је предуслов да се изврши демонтажа четири стара котла, укупне снаге 48,85 MW, која су у експлоатацији још од давне 1962. године. Сви наведени пројекти утичу на повећање укупне енергетске ефикасности, као и сигурности производње и испоруке топлотне енергије.

Према Одлуци о снабдевању топлотном енергијом из топлификационог система Града Новог Сада, Новосађани ће од следеће грејне сезоне моћи сами да регулишу потрошњу топлотне енергије, односно да директно утичу на висину месечних рачуна за грејање. Од грејне сезоне 2012/13. мериће се потрошња топлотне енергије у подстаницама, а затим ће се потрошња делити по стамбеним јединицама пропорционално квадратури стана. Уградњом опреме и саморегулацијом топлоте на сваком грејном телу, Новосађани ће плаћати топлотну енергију по утршку.

Поред наведених пројеката и активности, Новосадска топлана је, у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за енергетику и минералне сировине и Новосадским сајмом, почела припрему манифестације „Дани енергетике 2012“, која ће се одржати у октобру 2012. године.

Наведени циљеви које смо поставили нас обавезују да у наредном периоду сви заједно одговоримо на најбољи могући начин на све изазове који су пред нама.

Новосадска топлана је према најновијем истраживању јавног мњења, спроведеном у другој половини марта месеца, оцењена као једно од најефикаснијих јавних предузећа у нашем граду. Истраживање агенцијске куће „Нинамедиа“ је показало да је више од половине Новосађана задовољно протеклом грејном сезоном. Поред тога, добитници смо престижног признања „Капетан Миша Анастасијевић“ у категорији „Најуспешније јавно предузеће у 2011. години“ на подручју које покрива Регионална привредна комора Нови Сад, које је званично уручено директору мр Владимиру Јелићу у априлу месецу. Сва ова признања нас

Препознат квалитет и поузданост

Топлана добитник четири престижне награде

У шоку једне године, награда „Екопрофит“ за заштитиу живојне средине и уштеду енергије, повеља Покрета за заштитиу појирошача, признање „Кайетан Миша Анастасијевић“ за најусејшњије јавно предузеће и Првомајска награда за синдикалну личност

РАЦИОНАЛНО КОРИШЋЕЊЕ ЕНЕРГИЈЕ ПРИОРИТЕТ

Заштита животне средине и могућност уштеде енергије мотивисали су запослене у Новосадској топлани да узму учешће у пројекту Екопрофит Нови Сад 2011. Пројекат је обухватио више значајних тема, на првом месту смањење губитака воде приликом отклањања хаварија на вреловодној мрежи, у склопу чега је презентован и апарат за замрзавање, потом уштеда електричне енергије на циркулационим пумпама и сортирање отпада у циљу рециклаже.

Током шестомесечног преданог рада и залагања учесника, све анализе у вези са функционисањем техничког

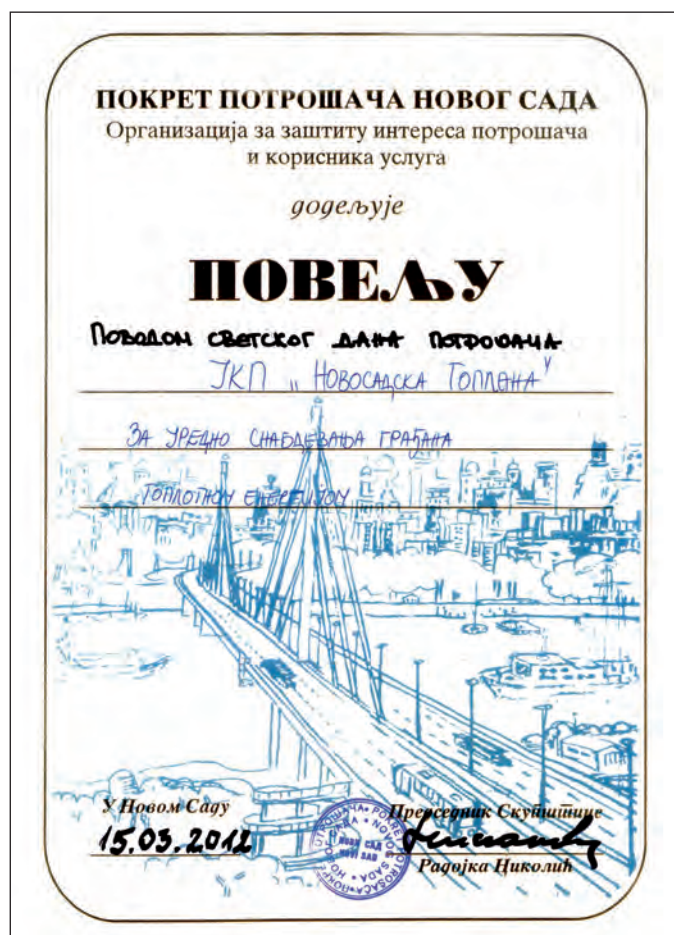
система Предузећа рађене су на основу података из 2010. и 2011. године са подручја Топлане „Запад“. Постигнути резултати пројекта приказани су у извештајима, на основу којих је Комисија за оцењивање донела одлуку о новосадским компанијама, добитницима награде „Екопрофит“, које је у јануару ове године у Градској кући и уручила. Једна од награђених компанија је и Топлана, која уз увођење мањих организационих промена у оквиру Предузећа, са разлогом може очекивати велики финансијски ефекат у будућности, поготово у области коришћења енергије на рационалнији начин и обновљивих извора енергије.

Применивши принципе заштите животне средине смањењем количине отпада и емисије штетних материја, као и применом еколошких стандарда у пословању, запослени су показали спремност да одговоре на све изазове модерног доба. Тиме је пројекат, запо-

чет пре 20 година у аустријском граду Грацу, заживео и у Новом Саду, првом граду у Србији и региону који је препознао значај концепта одрживог пословања, којим компаније поред остваривања профита, минимизирају свој еколошки траг.

СВЕТСКИ ДАН ПОТРОШАЧА ДОЧЕКАЛИ СПРЕМНИ

Покрет за заштиту потрошача Новог Сада доделио је Предузећу повељу поводом Светског дана потрошача. Ово признање се додељује колективима која штите интересе корисника услуга, а Топлани је додељено због уредног снабдевања грађана Новог Сада топлотном енергијом.

Овакво признање доказ је беспрекорног рада нашег предузећа. Наиме, и поред невероватно хладног периода који је сада иза нас, успели смо да обезбедимо неопходне количине гаса и загрејемо Новосађане чак и када су температуре биле дубоко у минусу. Топлана је реализовала и прву фазу реконструкције Топлане „Север“, на коју је Нови Сад чекао више од четири деценије, и то је само један од разлога што су ове зиме радијатори били врели у најхладнијим данима. Поносни смо на то што смо добитници овог признања, посебно што оно представља став потрошача и наших суграђана, изјавио је на додели награде директор мр Владимир Јелић.

НАЈУСПЕШНИЈЕ ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ

Овогодишње признање **Капетан Миша Анастасијевић** у категорији „Најуспешније јавно предузеће у 2011. години“ на подручју Регионалне привредне коморе Нови Сад, која покрива Јужнобачки округ, припало је **Новосадској топлани**. Признање, које се састоји од повеље и златника са ликом српског добротвора, уручено је директору **мр Владимиру Јелићу** на свечаној додели награда уприличеној почетком априла у Матици српској. Најбољим појединцима и предузећима из области привредног и друштвеног стваралаштва у 2011. години награде су уручили **мр Драган Лукач**, председник Регионалне привредне коморе Нови Сад и **Владо Маркановић**, директор Медиа Инвента, а додели су присуствовали привредници, представници привредних комора, локалних самоуправа, јавне личности и медији.

Ово престижно признање додељено је нашем предузећу захваљујући пословним резултатима које имамо и квалитету услуга које пружамо нашим грађанима. Желео бих да захвалим свима који су препознали наш квалитет и напоран рад целог колектива да ове зиме и у најхладнијим данима станови наших суграђана буду топли. Такође бих захвалио и свим Новосађанима на указаном поверењу, које манифестују тако што редовно измирују своје обавезе и тиме омогућавају Топлани несметан рад, рекао је **мр Владимир Јелић** овим поводом.

Признање **Капетан Миша Анастасијевић** заједнички додељују Факултет техничких наука Нови Сад, Медиа Инвент Нови Сад, Привредна комора Војводине и привредне коморе Србије у оквиру пројекта „Пут ка врху“.

МИОДРАГ БАТА ШЕФЕР - ТРИДЕСЕТ ШЕСТ ГОДИНА ПРЕДАНОГ РАДА

СИНДИКАЛНА ЛИЧНОСТ ГОДИНЕ

снабдевању топлотном енергијом из топлификационог система Новог Сада, улажући у развој предузећа свој рад, велико искуство и таленат.

У препознатљивом жаргону, поводом додељене награде, Бата Шефер каже: "Колико сам поносан на ову награду, порастао сам за пар сантиметара. Веома ми значи и на неки начин гледам је као награду за животно дело".

Градско веће Савеза самосталних синдиката Новог Сада и општина, 43. пут за редом, уручило је Првомајску награду најбољим организацијама и појединцима за изузетан труд и синдикалну активност, у част Међународног празника рада 1. маја, а свечаност је одржана 24. априла у просторијама Савеза самосталних синдиката.

На предлог Синдиката Новосадске топлане, за најбољу синдикалну личност проглашен је наш колега, главни инжењер Одељења за производњу Миодраг Бата Шефер, који већ 36 година вредно и одговорно испуњава све своје радне задатке.

Машински инжењер са лиценцом пројектанта и извођача радова термотехнике, термоенергетике, процесне и гасне технике, од првог дана је радио на пословима развоја и проширења система Новосадске топлане. Поред учешћа у многим програмима, које је покренуло Министарство рударства и енергетике, учествовао је у изради свих предлога техничких услова за прикључење и коришћење топлотне енергије. Потом, узео је учешћа и у изради предлога Правила о раду дистрибутивног система, Општедобавних услова, односно Одлуке о

Интервју

СТРУЧНОСТ И ПОЗИТИВАН ДУХ СУ РЕЦЕПТ ЗА УСПЕХ

Дамир Кондић, савешник директора за правне, кадровске и опште послове

- Животни пут младог човека од студента економије до саветника директора једног важног колектива, верујем да је захтевао велика залагања. Које су Вас амбиције водиле током школовања, какву сте професију желели и где сте видели себе по завршетку студија?

Рођен сам у Новом Саду и од рођења живим у Футогу. Основну школу сам такође завршио у Футогу, после чега сам уписао средњу економску школу. С обзиром на моје афинитете, после завршене средње сам имао две опције у погледу одабира факултета. Наиме, двоумио сам се између правног и економског, јер су те две науке најближе виђењу посла којим сам желео да се бавим. Врло брзо се економија показала као логичан избор, јер је свеобухватна наука која значајно утиче на свакодневни живот појединца, а с друге стране пружа могућност да се буде креативан приликом креирања конкретних решења. Студирајући на Економском факултету у Суботици, још више сам заволео економију, поготово практичну примену свега што сам научио током студија. На

трећој години сам одабрао маркетинг за ужу област у оквиру економских усмерења и постао један од студента прве генерације у Србији која је одабрала маркетинг као усмерење. Сматрам да је подручје маркетинга најшира економска област, те да је применљива како у пословању предузећа, тако и у свакодневном животу, јер интегрише све економске области.

- Шта се догодило након студија, да ли сте могли да се одмах запослите?

Имао сам среће и после завршеног факултета сам био пред великим изазовом да у пракси докажем стечено звање, али исто тако да научим све оно што формално образовање не пружа. Приправнички радни стаж сам обавио у приватном предузећу „ПОЛИХЕМ“ ДОО из Новог Сада, на пословима референта за увоз и извоз. После тога је уследио ангажман у фирми „Flash Office“ из Новог Сада, која је била представник аустријског произвођача енергетског пића Flash Energy Drink, где сам био на функцији финансијског менаџера. Након тога сам запослење нашао у фирми „Werkos Engineering“ доо из Новог Сада, у којој сам био сарадник на економско-комерцијалним пословима. Моје последње запослење пре ангажмана у ЈКП „Новосадска топлана“ и сфера интересовања је везана за заштиту животне средине, и то у фирми „Integra Idea Group“ доо из Новог Сада, где сам радио као сарадник на економско-комерцијалним пословима и као помоћник директора. Сматрам да је мој минути рад у предузећима из реалног сектора било врло велико искуство где сам стекао способност да сагледавам пословање предузећа у целини, а не само један мањи сегмент. Крајем 2010. године сам, на предлог Владе Републике Србије, изабран за члана Управног одбора Акционарског друштва за ваздушни саобраћај „JAT AIRWAYS“ а.д. Београд, где смо у току 2011. године успели да поправимо тешко стање националног авио превозника, које је наслеђено из периода деведесетих.

- Упоредо је текло и Ваше политичко ангажовање, ако се не вaram?

Почев од 2008. године до данас, одборник сам у Скупштини града Новог Сада. Такође, од 2008. сам председник Савета за буџет и финансије Скупштине и заменик сам председника скупштинског Савета за економски развој Града Новог Сада. Учествовао сам у изради прве

стратегije привредног развоја града за период од 20 година. Ангажман у оквиру локалне самоуправе Новог Сада ми је свакако једно врло драгоцено искуство које ми пуно помаже у сагледавању како пословних, тако и општедруштвених феномена.

- **Саветник сте директора за правне, кадровске и опште послове од маја месеца протекле године. Људи најчешће имају предрасуде поводом посла саветника, шта је за Вас свакодневни ангажман у Топлини?**

Мој ангажман на позицији саветника директора подразумева, пре свега, рад на унапређењу пословања Предузећа. Моје обавезе, између осталог, обухватају савете из области привредног, пословног, управног, радно-организационог законодавства и праћење прописа из наведених области, учешће у изради интерних аката, сарадња са правним заступницима и непосредно заступање Предузећа пред судовима и другим државним органима, помоћ у раду органа управљања, и други послови по налогу директора. Посао ми је значајно олакшан, јер сарађујем са људима са којима имам врло сличне видике у погледу развоја Предузећа и његове будуће позиције у склопу комуналног система Новог Сада.

- **Како као економиста видите тренутну ситуацију у Србији и на који начин се она одражава на јавна комунална предузећа, у овом случају на Новосадску топлану?**

Србија је тренутно негде на средини процеса транзиције, што значи да власт мора доносити јасне, храбре и понекад непопуларне одлуке, које ће за крајњи циљ имати бољи живот грађана који желе да живе у уређеној земљи у којој се поштују закони, а ти исти закони морају бити писани у интересу што већег броја грађана, а не интересних група. Као социјалдемократа увек ћу подржати она решења која уважавају појединца и радника. Србија мора да ојача тзв. реални сектор економије, јер јавна предузећа не могу самостално да

преузму улогу економског развоја. Концепт развоја предузетништва је нешто што је покретач економије у развијеним земљама, па мора бити и у нашој.

Нажалост, свеукупно лоше стање у економији се одражава и на пословање јавних комуналних предузећа, на начин да је наплата отежана и од истих предузећа се често очекује да буду социјално осетљива у иначе тешким условима пословања. По мојој оцени менаџмент нашег предузећа је у потпуности задовољно велика очекивања која су постојала. С једне стране је окончана једна врло тешка грејна сезона уз минималне хаварије, а с друге стране је у протеклом мандату значајно обновљен систем и то углавном из сопствених средстава.

- **У којој мери је познавање организационе структуре Градске управе у Новом Саду Вас додатно квалификовало за овај посао?**

Моје познавање организационе шеме Градске управе у Новом Саду ме јесте додатно квалификовало за посао који обављам. Економске теме и њихов утицај на појединца је нешто што је део мог свакодневног живота. Како и сам потичем из радничке породице, увек сам се залагао за она решења и одлуке које позитивно утичу на бенефит што већег броја људи. Сматрам да линија комуникације унутар предузећа треба бити двосмерна, тј. менаџмент мора имати повратну информацију шта запослени унутар колектива мисле о конкретним решењима. Свакако да последњу реч увек има менаџмент, јер он има највише информација за доношење свих одлука и квалификован је за то. Руковођење једном фирмом понекад подразумева и доношење непопуларних одлука из разлога правог реаговања на спољне чиниоце који утичу на пословање, али управо је тада важна та двосмерна комуникација како би запослени били упознати са свим мерама и знали разлоге за конкретну одлуку.

- **Можете ли да нам откријете да ли ће предстојећи период за Новосадску топлану значити примену нових пословних трендова и шта они тачно подразумевају?**

Новосадска топлана је у протекле четири године веома успешно прошла кроз врло тежак период с обзиром на то да је већ у 2009. години наступила светска економска криза огромних размера, те да је константно градски буџет Новог Сада бележио све мање приходе. Прво су се значајно умањила трансферна финансијска средства која Граду следују из републичког буџета, а тиме се тај негативни тренд преносио и на приходе јавних комуналних предузећа у Новом Саду (Град је смањивао износе субвенција). Грађани су осећали терет кризе, па је и наплата наших услуга била отежана из тог разлога. Због свега наведеног морамо бити још поноснији на наше предузеће, јер смо заједно урадили нешто заиста велико. Успели смо да обављамо своју основну делат-

ност уз минималне притужбе грађана и правних лица, а с друге стране, имали смо интензивно инвестиционо улагање, поготово узимајући у обзир чињеницу да смо то урадили углавном из сопствених средстава, што је на почетку мандата деловало готово немогуће. Зaslуге за овај успех свакако заслужују сви чланови нашег колектива, од директора Предузећа и остатка менаџмента, па све до сваког од запослених који професионално обављају своје радне задатке. Такође треба напоменути да смо неке старе, наслеђене проблеме решавали у ходу. Имајући у виду да су Топлана и ЈКП „Водовод и канализација“ стубови комуналног система Новог Сада, врло је важно обнављати систем и у том смислу постоји велика жеља менаџмента да наше предузеће у следећим годинама добије још значајније место, а да запослени унутар Предузећа буду задовољни и поносни на остварене резултате.

- **Које бисте специфичности радног искуства у Новосадској топлани издвојили у односу на Вашу претходна ангажовања, на доношење којих одлука сте утицали и у којој мери су управо те одлуке биле важне за даље пословање Топлане?**

Оно што желим да нагласим је да сам у досадашњем раду наишао на велико разумевање и добру сарадњу са руководством Предузећа. Свакако, у опису мог посла није доношење одлука већ саветовање. Желео бих да нагласим једну акцију коју је менаџмент покренуо и спровео у грејној сезони 2011/2012, а то је подела бесплатних улазница за базен и клизалиште. Наиме, подела поклон-карата грађанима је имала најмање два позитивна ефекта на пословање фирме. Један је тај што су грађани, мотивисани бесплатним улазницама за ове видове рекреације, редовније измиривали своје обавезе, чиме смо проценат наплате повећали, а други што су конзументи наших услуга имали корист од тога што су савесни потрошачи, те су поред топле потрошне воде и грејања од Топлане добили бесплатне улазнице за рекреативне садржаје, чиме је повећан проценат грађана који су задовољни нашим услугама. Ово показује ширину пословних видика руководства које води наше предузеће, јер се није оријентисало на једносмерну комуникацију са грађанима путем ТВ рекламе, већ је омогућена стварна и опипљива корист потрошачима који редовно измирују своје обавезе, чиме је пословање нашег предузећа подигнуто за лествицу више.

- **Који пројекат у ком сте узели учешћа бисте издвојили и шта су особености његовог програма?**

Један од битних пројеката који бих издвојио је и трилатерални уговор између Немачке банкарске групације KfW, Владе Републике Србије и Новосадске топлане. Реч је о кредитном аранжману, у који улази Република Србија, намењеном за рехабилитацију система

даљинског грејања у Србији – 4. фаза. По овом споразуму би Република Србија добила зајам и имала би обавезу да целокупни износ пренесе на предузећа која производе и дистрибуирају топлотну енергију, а која учествују у овом програму. Новосадска топлана би од ових средстава могла да рачуна на износ од 10,4 милиона евра и то за следеће пројекте: изградња когенеративног постројења електричне снаге око 10 MW и топлотне око 10 MW на Топлани „Запад“, изградња циркулационог постројења на Топлани „Исток“, замена четири стара котла са једним котлом од 58 MW на Топлани „Север“.

- **Сврха пројекта који издвајате је сигурно више-струка, гледано дугорочно, шта доноси Топлани?**

Сврха овог програма је да омогући сигурно и ефикасно снабдевање прикључених потрошача топлотном енергијом. Овим се, такође, промовише еколошка и климатска заштита и побољшавају се услови живота свих грађана. Модернизација система и даљи развој комплетне наше мреже је императив развоја Предузећа и комуналног система у Новом Саду.

Оно што је врло битно у овом програму је то да је цео кредитни аранжман оптерећен фиксном каматном стопом од свега 2,5 %, што је по свим проценама изузетно повољно, поготово имајући у виду услове који тренутно владају на финансијском тржишту. Још једна од позитивних страна овог програма је то што је почетак отплате предвиђен тек крајем 2015. године. После тога би се цео дуг исплатио у шестомесечним ануитетима који доспевају сваког 10. јуна и 10. децембра.

Задатак доброг менаџмента у било ком предузећу је и проналазак извора финансирања под што бољим условима. Услови које је Влада Републике Србије предвидела са Немачком банкарском групацијом KfW, а Новосадска топлана се квалификовала за учешће, јесу у сваком смислу врло повољни и обезбедиће развој нашег предузећа у наредним годинама.

- **Стрес, стални пратилац живота данашњег човека, верујем да и Вас не мимоилази. Како се опуштате од свакодневних обавеза?**

Увек сам се рекреативно бавио спортом и то је један од битних сегмената који чине живот лепшим. Од спортова су посебно били заступљени пливање, трчање и бразилска борилачка вештина капуеро. Тренутно се релаксирам кроз јогу коју могу препоручити свима без обзира на пол и године живота, а пружа прави одговор на све стресније животно окружење. Свакако је мој рецепт имати отворен и позитиван приступ ка људима, јер је социјални аспект врло важан за интегритет сваког човека, а то често заборавимо под теретом свакодневног живота и проблема са којима се сусрећемо.

Разговор водила: В. Кораћ

„Север“ у спрегнутом режиму са Термоелектраном-топланом „Нови Сад“

КОРИСНИЦИ ЗАДОВОЉНИ, А СИСТЕМ СТАБИЛНИЈИ

Топлана „Север“ је у децембру прошле године повезана са Термоелектраном-топланом „Нови Сад“ преко Градске разделне станице и овим је завршена прва фаза реконструкције друге по старости топлане у Новом Саду, на коју је Нови Сад чекао више деценија. Уједно, то је највећа и најзначајнија инвестиција Новосадске топлане у претходној години, а резултате су током протекле грејне сезоне осетили корисници који живе у блоку улица Новосадског сајма, Булеvara ослобођења, Булеvara Јаше Томића, Хајдук Вељкове и Руменачке улице. Њима је обезбеђена сигурнија и квалитетнија испорука топлотне енергије, јер „Север“ сада може у потпуности да задовољи пројектовани конзум, а с друге стране топлане „Југ“ и „Исток“ су растеређене и по први пут усмерене искључиво на своја конзумна подручја.

У оквиру прве фазе реконструкције изграђена је нова трафостаница, пунктно постројење, део за смештај особља, приручна радионица и командна соба.

Са задовољством могу да кажем да је посао одлично урађен и да је овај објекат један од разлога што су ове зиме радијатори били врели у најхладнијим данима. У зависности од финансијске ситуације, током текуће или наредне године, заменићемо и котлове на овој топлани, који су снаге 48 MW и стари преко 40 година, новим котлом од 58 MW, чиме ћемо повећати енергетску ефикасност читаве топлане, трошити мање количине гаса, а грејање ће бити још боље, најавио је директор мр Владимир Јелић приликом обиласка Топлане „Север“ са представницима Града Новог Сада – градоначелником Игором Павличићем и председником Скупштине града Александром Јовановићем.

Млада Новосађанка добила потребну помоћ

ТОПЛАНА ОБРАДОВАЛА НАТАШУ ШАКИЋ

Студенткиња банкарства тешко повређена у саобраћајној несрећи

цена интервенције са првобитних 41.600 евра смањена на 15.000 евра. Ипак, мајчина пензија и скромни услови живота јој нису били довољни да сама финансира своје лечење. Тада се показала хуманост људи великог срца на делу и у кратком временском периоду организације и појединци су прикупили новац за спас наше суграђанке.

„Ја сам се за помоћ обратила солидарним и хуманим људима с обзиром на то да фонд није желео да плати операцију. Захваљујем се свима који су ми изашли у сусрет, који су ме бодрили и који су и дан-данас уз мене.

Посебно се захваљујем радницима Новосадске топлане, јер су истог момента реаговали и одвојили новац за мене, што ми је било просто невероватно, јер ми до тада ниједна државна фирма није изашла у сусрет. Била сам одушевљена. ХВАЛА ИМ ПУНО!“ – изјавила је Наташа поводом помоћи коју смо јој пружили.

Новосађанки Наташи Шакић, која је пре пет година задобила тешке ортопедске повреде у саобраћајној несрећи, запослени су обезбедили недостајућа финансијска средства за неопходну операцију која ће се обавити у Русији. Помоћ вредна 4.000 евра прикупљена је путем добровољног прилога из личних доходака радника, а директор је приложио 20% од своје плате.

Наташа, успешни студент банкарства и економије, од своје 23. године када је повредила карлицу, не може да хода и седи. Временом, стање ове храбре девојке се погоршало, а једини спас је хируршка интервенција у Научном центру за ортопедију и трауматологију „Илизаров“ у Русији.

Суочена са највећом битком – битком за сопствени живот, Наташа је упутила молбу министру здравља и социјалног развоја Руске Федерације и премијеру Владимиру Путину да јој изађу у сусрет и омогуће операцију и опоравак. Након две недеље је стигао охрабрујући одговор из Научног центра „Илизаров“ да је

Интервју: Станимир Лазић, стручни сарадник Новосадске топлане

ЖИВА ЛЕГЕНДА ТОПЛАНЕ

Човек који је укључен у планирање и изградњу топлификационог система од самих почетака, који је цео свој радни век посветио термоенергетици и који је блато колективна Новосадске топлане и данас активно ради.

- Станимир Лазић (1935) је дипломирао на Машинском факултету у Београду 1960. године, магистрирао 1966. године, а стручно се усавршавао у области термоенергетике на Институту „Борис Кидрич“ у Винчи, Институту „Миси“ у Москви, Техничком универзитету „Hermann Rietschel“ у Берлину и Техничком универзитету „Институт за термодинамику“ у Хановеру. Предавао је у звању асистента и доцента на Факултету техничких наука, радио у пројектном бироу „Про архитект“ и ЈКП „Новосадска топлана“. Био је стални стручни сарадник Урбанистичког завода, радио на изради три генерална урбанистичка плана Новог Сада, аутор је последњег концепта грејања Новог Сада, објавио је више научних радова и израдио преко двеста пројеката из термоенергетике који су и реализовани. Интересантно је то да се управо прва година његовог радног стажа поклапа са почетком топлификације Новог Сада.

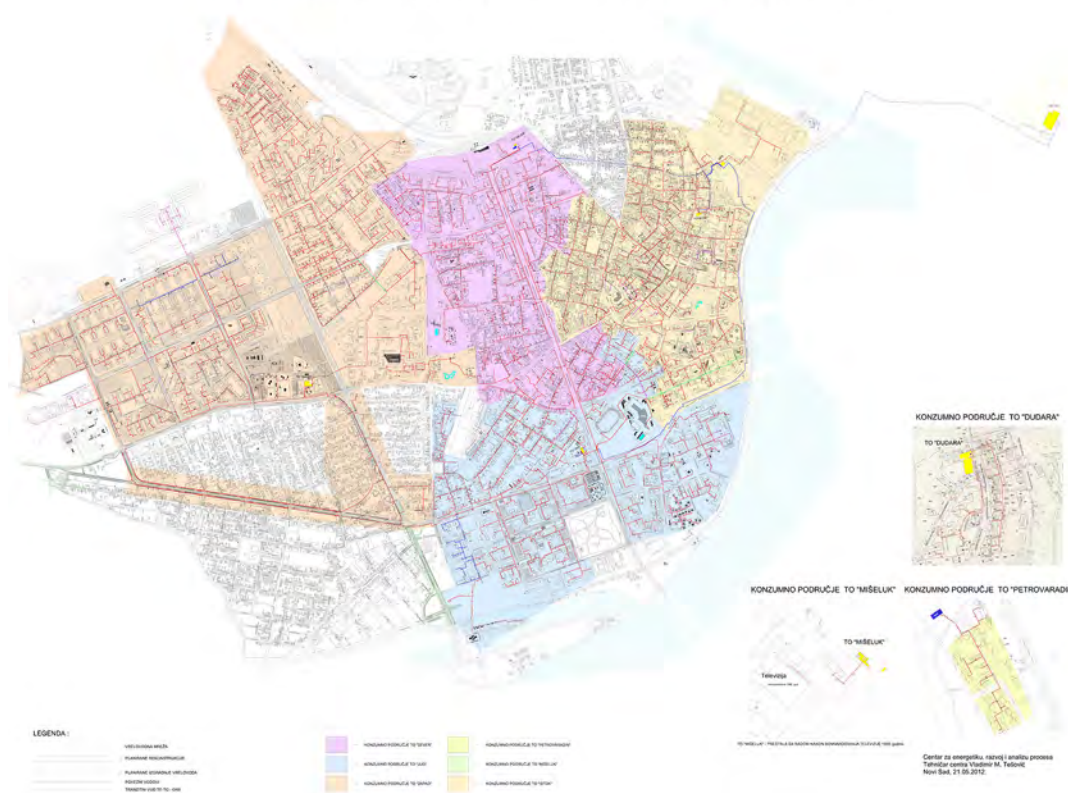
Прве зграде на Грбавици смо прикључили 1961. године, а већ 1962. године је почела изградња универзитета. Пољопривредни факултет је први завршен, а мени је то била прва година радног стажа и мој први пројекат који сам направио је паровод од данашње локације Топлане „Југ“ до Пољопривредног факултета, који је прикључен 1962. године. Прва студија о развоју даљинског система грејања у Новом Саду урађена је 1965. године и аутор те студије која обухвата центар града је покојни инжењер Небојша Антонић. Већ 1970. године, Антонић је урадио и други концепт и њиме је поред грејања уведено и снабдевање топлотом потрошном водом у нове делове града. Нови Сад се нагло развијао и то у два правца. Један су Лимани, а други правац је према железничкој станици. Зато је већ том другом студијом предвиђено да базни извор за грејање Новог Сада буде нова електрична централа, што је данашња Термоелектрана-топлана (ТЕ-ТО). Трећи концепт Антонић ради 1978.

године и проширује подручје даљинског система грејања према Новом насељу, односно подручју Топлане „Запад“. Желим да истакнем да је Небојша Антонић био, вероватно, најбољи стручњак у тадашњој Југославији. Био је учитељ генерација инжењера за грејање у Новом Саду, а у првој генерацији сам био и ја. Чим сам дипломирао, запослио сам се у пројектном бироу чији је шеф био управо Небојша. Сарађивали смо и остали пријатељи све до његове смрти. Од њега сам доста научио и он ме је, заправо, увео у проблематику даљинског система грејања, каже за Топ новости Станимир Лазић.

- И Ви сте, заправо, његов наследник, јер четврти, и сада важећи, концепт грејања сте радили Ви. Шта он садржи?

Четврти концепт сам урадио ја 1991. године и њиме смо коначно дефинисали границе грађевинског рејона Новог Сада. Проширено је подручје са бачке стране и

VRELOVODNA MREŽA TOPLIFIKACIONOG SISTEMA NOVOG SADA

на сремску страну – Петроварадин и Каменицу. Тада је ГУП-ом предвиђено да на подручју Новог Сада живи 400.000 људи и због тога је проширен и план грејања на цело подручје у границама грађевинског рејона. Кад сам завршио концепт задржане су основне елементарне карактеристике система - двоцевни систем за грејање и троцевни за подручје где има и грејања и топле потрошне воде. И тим концептом је коначно дефинисана и ТЕ-ТО. Када је Влада Покрајине Војводине донела одлуку о њеној изградњи, дефинисане су њене две намене. Прва да је то базни извор за грејање града и снабдевање технолошком паром за индустријску зону и друга да је намењена за побољшање квалитета струје у Војводини. Изградња прве фазе је завршена 1981. године и одмах смо прикључили Топлану „Исток“, а 1985. године, када је завршена и друга фаза изградње, коначно је заокружена изградња ТЕ-ТО као базног извора за грејање. Изграђена је Градска разделна станица и прикључен је и „Југ“. Тада није било потребе да прикључујемо и „Север“, па је одлучено да не улажемо непотребно паре и да „Север“ прикључимо тек кроз десет година не мислећи да ће деведесетих година бити рат и да нећемо моћи да испунимо планове.

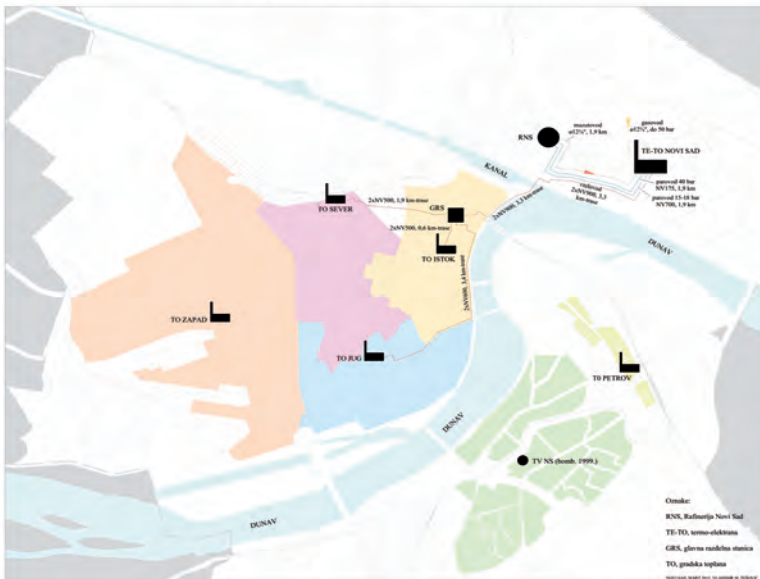
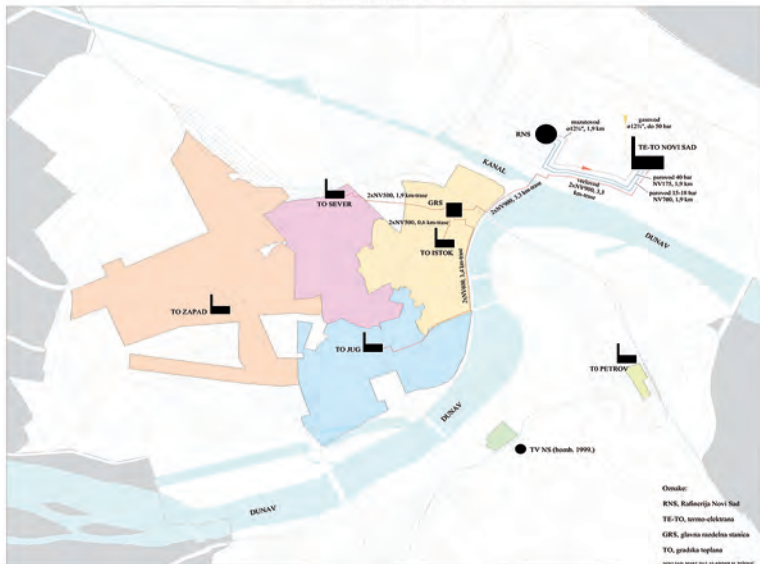
Нови Сад увек плански грађен

Треба имати у виду да је Нови Сад и пре Другог светског рата увек био урбанистички планиран и то је за њега карактеристично. Одмах после Другог светског рата, обновљен је и започета је израда новог урбанистичког плана, али никад се није одустајало од генералног урбанистичког плана и он је строго урбанизован. Захваљујући томе за њега је карактеристично да је у протеклих сто година увек био грађен по урбанистичком плану. У таквом граду је лакше планирати и комуналне системе почев од саобраћаја, воде, грејања које је само новијег датума, па до свега осталог. Зато ми кажемо „топлификациони систем“, а свугде се зове даљински систем грејања. Нови Сад је једини који је планиран да има базни извор из комбиноване производње топлотне и електричне енергије у ТЕ-ТО.

- „Север“ је коначно прикључен крајем прошле године. Шта је Топлана тиме добила?

Овим је коначно реализован концепт дугорочног развоја топлификационог система Новог Сада којим се прати изградња града онако како је то и планирано.

ТОПЛИФИКАЦИОНИ СИСТЕМ NOVOG SADA - KONZUM PLAN

ТОПЛИФИКАЦИОНИ СИСТЕМ NOVOG SADA - STANJE
KONZUMNA PODRUČJA STANJE 2012. GODINE

Тиме је омогућено да Топлана још већи део енергије користи из ТЕ-ТО, што значи из комбиноване производње електричне и топлотне енергије, и да се на тај начин штеди на гориву у котловима. А од уштеде има користи управо Топлана, јер то значи да ће рачуни Србијагаса бити за толико нижи.

Једино ми имамо и концептом пројектован систем грејања са базним извором из комбиноване производње и вршним извором из аутономних котларница. Чим почне грејна сезона, ТЕ-ТО треба да ради, јер је то најисплативије и најмања је потрошња гаса. И докле год има капацитета у ТЕ-ТО, не треба палити котларнице зато што тада нема ни рачуна Србијагаса. Педесет посто

капацитета за грејање Новог Сада се налази у ТЕ-ТО, а педесет посто у вршним изворима. У међувремену је и Европска унија донела закон према коме није више ни могуће изградити аутономни погон. Обавезно све мора да иде из комбиноване производње.

- **Никада није било планирано прикључење Топлане „Запад“ на ТЕ-ТО. Да ли данас има потребе за тим?**

Једино „Запад“ није прикључен, јер се по тадашњим мерилима то није исплатило. Имајте у виду да смо планирали систем у време када није постојала светска енергетска криза. Тада је однос цена челика и енергије био сасвим другачији него што је данас. Енергија је била пуно јефтинија од челика. А за изградњу система треба вам прво челик и зато се ту нису исплатила инвестициона улагања. Кад бисмо данас радили, и кад буде био рађен нови концепт система, мора се направити нова анализа, јер је данас енергија скупља од челика. Зато сам уверен да би данас превагнуло мишљење да се на ТЕ-ТО прикључи и подручје „Запада“. Данас чак постоји потреба и да планирамо изградњу ТЕ-ТО „Петроварадин“, као што је уосталом и у концепту ГУП-а планирано и за шта је резервисано и земљиште у Петроварадину. За то постоје два разлога. Један је што је исплативије користити извор за топлотну енергију из комбиноване производње, а други је да није могуће преко Дунава да иде вод до садашње Топлане „Петроварадин“ и ако буде коначна одлука да ће се градити и на Мишелуку и до те топлане. Значи, ту је процењен топлотни конзум, а шта ће бити видећемо.

- **Како бисте оценили управо завршену грејну сезону?**

Кад се говори са становишта снабдевања топлотном енергијом, ми смо већ стабилизovali систем и отприлике подједнаке количине енергије се потроше у свакој сезони осим раста уколико има нових објеката, а увек их има. Оцењујем да је та грејна сезона, што се тиче сигурности снабдевања, била уобичајено добра, као што и јесте увек. То је доказ да је сам систем добро конципиран. Да је ГУП-ом добро конципиран, а из ГУП-а проистиче и концепт грејања. Неком ће то изгледати чудно, али када унапред добро димензионишете и конципирате систем, онда је и снабдевање добро. На пример, ако сте погрешили у димензионисању извора или цеви, могло би вам

се догодити да једноставно негде имате уско грло. Ми имамо мало уских грла. Кад кажем да сам задовољан, мислим на то да ми имамо доста старих цеви и сваког од нас, који познаје ту проблематику, мора да брине свака наредна сезона кад зна да су неке цеви старе и тридесет година. Ипак су цеви новијег датума сигурније, добро димензионисане и немају уско грло.

Наш систем се развија како је и конципиран

Према последњем концепту из 1991. године, који сам ја радио, планирано је да у Новом Саду око 70 посто буде покривено топлофикационим системом, 18 одсто гасификационим системом, а 12 одсто из такозваних локалних пећи, јер не испуњавају тадашње критеријуме исплативости ниједног од ова два система. Топлофикациони систем је планиран за вишепородичне зграде, индивидуалне зграде на том простору и све нестамбене зграде. Данас смо достигли тих 70 посто, што је изузетно велики број и по томе је Нови Сад карактеристичан. Наш систем се и развијао заиста како је и конципиран.

- **Топлана треба да пређе на нови систем обрачуна. Бавили сте се и овим анализама. Шта мислите о томе?**

Ја се бавим и проблемом наплате грејања чак двадесетак година. И ми кад-тад морамо прећи на обрачун према измереној потрошњи у подстаници и у становима у односу на садашњи паушални систем обрачуна. Нови систем треба да омогући грађанима и згради у целини да троши онолико енергије колико имају пара у цепу. Постоји и декларација ЕУ која је обавезујућа за све чланове и оне који претендују да буду чланови и према томе наша земља, овде Топлана и Град, морају бити спремни за нови начин обрачуна. Али када тај систем заживи, услов који треба бити испуњен је економска цена грејања. Од самог почетка се залажем за то да се морају ослободити, односно да само део стварних трошкова плаћају социјално угрожени станари.

- **Каква су искуства извучена из пилот пројекта који је рађен на подручју Топлане „Петроварадин“?**

Топлана „Петроварадин“ обухвата око 800 станова у вишепородичним зградама и то је довољан узорак из кога се могу извући поуке. У тај пројекат је КfW уложио новац 2003. године. Уграђени су мерачи у подстанице, а у свим становима на сваки радијатор делитељи и то је тај систем који је преовлађујући у Европи. Ту станар може да подешава грејање према свом цепу, а не само према потребама. У три грејне сезоне је и мерено и обрачунавано, а у две грејне сезоне (2004. и 2005) су и рачуни слати. Анализа резултата тог пилот пројекта коју сам направио показује оправданост улагања средстава. Кад би у то улагали сами станари, то је нешто што се исплати већ у првој грејној сезони. Понудио сам још нешто. Пошто су то старије зграде да се уради замена прозора и зграда постане енергетски ефикаснија. Једноставно би то била исплатива инвестиција чак и да сами станари уложе средства. Претпоставио сам да би се та инвестиција исплатила у наредне две сезоне, а чак да је и у три сезоне, исплати се јер наредних десет година има ћар.

- **Зашто би овај нови систем био добар за потрошаче?**

Имам два аргумента за то. На случају пилот пројекта показало се да се код педесет процената исплатило. Друга половина је на ивици исплативости. Треба имати у виду да је то био први корак у нашој земљи да неко

нешто уради по том питању. Ту су стечена искуства, а морају грађани бити уверени у ту идеју и едуковани кроз средства информисања, што Топлана увек ради и радила је. Други аргумент проистиче из мишљења Петроварадинаца, а податак говори да је осамдесет посто за то да обрачун буде према мерењу. Они су већ стекли неко искуство. То упућује на закључак да би имали подршку код грађана. Битно је да постоји свест о томе. То што је Топлана ишла у месне заједнице и објашњавала људима шта је нови систем је највредније у корист идеје за обрачун према мерењу. Мислим да ни људи у Топлани нису свесни колико је то добро урадило ово руководство Топлане.

• **Поменули сте енергетску ефикасност. Колико се данас код нас води рачуна о енергетској ефикасности, што је тренд у свету?**

Бавио сам се и тим анализама. Води се више рачуна, али само са становишта норматива. Закон о изградњи је пооштрен и јасно је прописано које термичке карактеристике морају да испуњавају зграде. Нажалост, искуство колега који раде на градилишту, а и Новосадске топлане, показују да се прописи не поштују. По редоследу значаја изолација прозора је на првом месту, јер у вишепородичним зградама на енергетску ефикасност прозори утичу са око 60 процената, зидови 30 процената и кров и под са по пет процената. Код индивидуалних зграда су ти односи другачији. Може се уштедети ако имате термички изграђену зграду по свим прописима. Ево сад ћу вам то рећи на примеру. По нашем закону је дозвољен губитак топлотне енергије 95 вати по метру квадратном. А реално, ми смо негде у просеку на 135 до 140 вати по метру квадратном. А имамо зграде и са 200 вати по метру квадратном. То је стварност. Ради поређења треба знати да Скандинавске земље, уместо 95 по њиховим прописима, имају око 45 вати по метру квадратном. Немци имају исто строже прописе. Директиве ЕУ су ту врло јасне и изричите и то је тренд ка коме се иде. Ми треба да променимо прописе и још важније је да институције које контролишу те прописе функционишу. Купци тих станова морају да буду заштитени од стране власти.

Такође постоји проблем енергетске ефикасности и нашег система који се дели на енергетску ефикасност извора и котлова и енергетску ефикасност мреже.

• **Данас у недостатку енергије су актуелни обновљиви извори енергије. Ви сте некада били „пионир“ и у овим анализама. Који су пројекти у питању?**

Ја сам се крајем седамдесетих година бавио неким анализама како би Нови Сад могао да се греје сунчевим колекторима. То нису бесмислене приче, иако

јесу фантаст. Када бисте Фрушку гору покрили колекторима, могли бисте цео Нови Сад да грејете Сунчевом енергијом. Нема одговора на питање колико то кошта, као ни одговора ко би се то одрекао Фрушке горе, али има смисла када се крене са фантаст идејама.

Бавио сам се и испитивањем коришћења енергије Дунава. Топлотним пумпама се може искористити енергија Дунава све до температуре воде до нула степени. Али све је то неисплативо. Међутим, од случаја до случаја вреди испитати. И тако сам стигао до тога да се бавим тиме како бисмо искористили енергију Сунца када бисмо на зграду са равним кровом поставили колектор. У најбољем случају исплативо је за топлу потрошну воду, али за грејање не. И шта кад наиђе период без Сунца? Значи, увек морате имати двоструко постројење, што је опет скупа инвестиција. Закључио сам да би та инвестиција у тадашњим односима и ценама била исплатива за десет година. Уверен сам да би та рачуница данас била другачија. Лично сам волео да се бавим тиме. Увек сам волео фантаст људе, без обзира што су у реализацији били лоши, али зато су у идејама били одлични. И зато ја те људе који данас тако олако говоре о обновљивим изворима опомињем. За сваки конкретан објекат треба направити анализу.

• **Осам година после пензионисања и даље радите. Да ли и то утиче на Вашу виталност и да ли Вас одржава?**

Да, баш тако. Када сам одлазио у пензију, имао сам потпуно јасан став да хоћу да наставим да радим јер сам се бојао пензије. Мој мотив нису паре, него нешто друго и држи ме у животу већ осам година. Ја свако јутро имам где да одем. Да идем на штрафту и да шетам са мојим вршњацима, то ме не занима. Немам хоби. Некада сам имао пецање, али више ни не пецам. А страшно ме интересују технолошке иновације. Не знам никог од мојих вршњака да пише и црта у AutoCAD програму, а ја то радим. Компјутер ми је страшна забава и треба га тако схватити, као забаву и помагало које ти убрзава ствари. Али фундаментално знање, наравно, и даље треба имати. То ови млади људи морају да науче.

Осим тога, имам задовољство да сам сваки дан окружен младима од којих сам доста научио. Научио сам овде доста од мајстора, техничара, инжењера. И захваћан сам им свима на томе. Што се мене тиче, радићу овде све док ме не најуре. Па макар и бесплатно.

Разговор водила: С. Продановић-Месарош

Обједињени процес производње даљинског грејања и хлађења – искуство Финске

ОТПАДНЕ ВОДЕ КАО ИЗВОР ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Финска је земља обновљивих извора енергије где се успешно користе отпадне воде у производњи даљинског грејања и хлађења.

Топлотна енергија из камене пећине

На подручју Парка „Катри Вала“ у Финској дубоко под земљом се налази највеће постројење са топлотном пумпом у свету, која обједињеним процесом производи и даљинско грејање и хлађење. Иако се појединачни системи овог типа производње користе широм света, до сада они нису били комбиновани на овај начин.

За постројење је била ископана камена пећина на дубини од 25 метара под Парком „Катри Вала“, који се налази само неколико километара од центра града Хелсинкија. Локација топлане је идеална захваљујући чињеници да се под парком укрштају одводни тунел за пречишћене отпадне воде и вишенаменски тунел, кроз који се произведена топлотна енергија и енергија за хлађење дистрибуирају до потрошача.

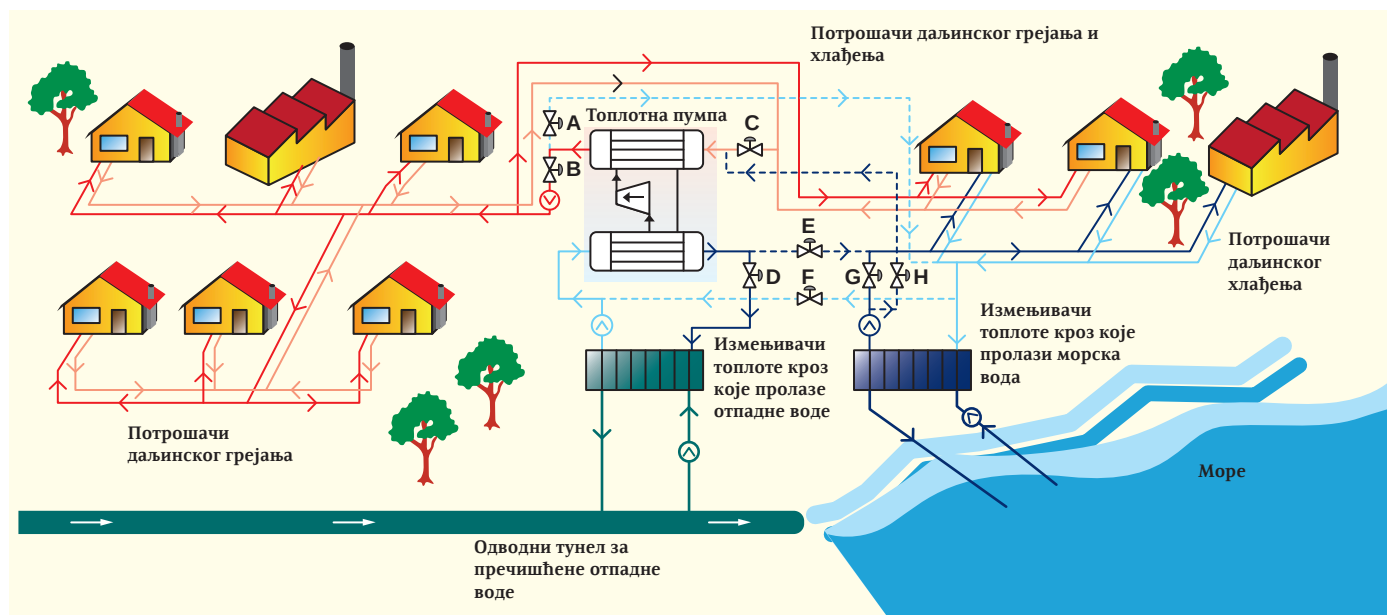
Искоришћавање отпадне енергије

Велика количина пречишћених отпадних вода, чија енергија се користи у производњи даљинског грејања, тече одводним тунелом 24 часа дневно. Током зиме, посредством топлотних пумпи, топлотна енергија се добија од пречишћених отпадних вода које отичу према мору из централног постројења за пречишћавање Викинмаки. Неопходна енергија за хлађење зими се добија непосредно из мора захваљујући измењивачима топлоте.

Током лета топлотна енергија се преузима из повратног вода система даљинског хлађења - у овом случају топлотне пумпе производе и топлотну енергију и енергију за хлађење. Уколико целокупна топлотна енергија произведена у летњој сезони није неопходна, њен вишак се може кондензовати у мору.

„Катри Вала“ - највеће постројење са топлотном пумпом у свету, које обједињеним процесом производи и даљинско грејање и хлађење.

Уйрошћени дијаграм функционисања даљинског система грејања и хлађења „Катри Вала“

Еколошки одрживо производно решење

Топлотне пумпе омогућавају искоришћавање морске воде и топлотне енергије из отпадних вода у производњи. Емисија угљен-диоксида постројења за грејање и хлађење „Катри Вала“ је 80% мања од других производних решења, као што су одвојена производња топлотне енергије на мазут или изградња постројења за хлађење заснованих на компресорској технологији.

Постројење је са даљинским управљањем које се надгледа из контролне просторије у Сахкотало. Када се достигне граница замрзавања, поред сопствених производних капацитета потребно је укључити и производњу независних топлана. Капацитет даљинског хлађења постројења износи 60 MW, а даљинског грејања 90 MW.

Превела са енглеског: Дијана Плицина

Хелсинки

У корак с новим технологијама

ПОСЕТА КОМПАНИЈИ „СААСКЕ“ ИЗ БРЕМЕНА

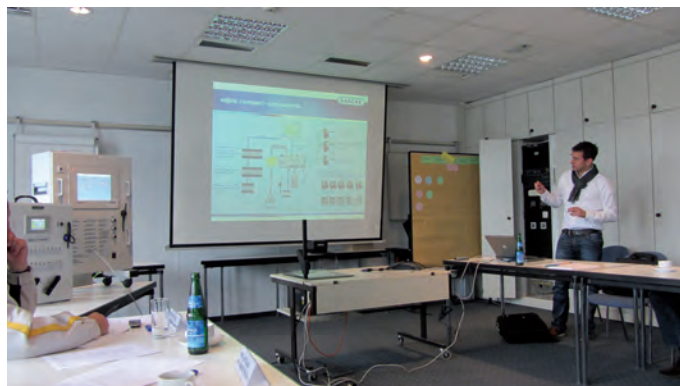
Едукацијом до бољих резултата пословања

Запослени у Сектору за производњу и дистрибуцију топлотне енергије, заједно са колегама из ЈКП „Чачак“, посетили су крајем марта компанију „Saacke“ из немачког града Бремена.

Током седмодневне посете, Топланини стручњаци су похађали обуку за системе управљања горионицима како би стекли нова знања из интегрисаних микро-процесорских PLC-TouchScreen система последње генерације и унапредили пословање Предузећа.

Да посета није била искључиво пословне природе, побринули су се срдачни домаћини који су своје госте повели на низ интересантних туристичких излета. Музеј бродова у оближњем граду Бремерхафену и немачка подморница из Другог светског рата одушевили су Топланце и барем им накратко пренели дух прошлих времена и подсетили на историјске прекретнице XX века.

„Немачке колеге су ме одушевиле ведрим расположењем, мотивацијом, непосредношћу, организованошћу и спремношћу да нам удовоље у сваком моменту, како за време предавања, тако и у време одмора и разгледања града“, изјавио је Славољуб Стојков за Топ новости.

Последњег дана посете Бремену, домаћини су организовали обилазак когенеративног постројења за производњу технолошке паре и електричне енергије у највећој пивари компаније «Beck's» у Немачкој, где су уграђени Saacke горионици на парним котловима. На

истом месту је и завршена једнонедељна едукација и дружење, а по повратку колега, чули су се само позитивни коментари као доказ добро обављеног посла.

„Имали смо прилику да обиђемо комплетан производни центар фабрике у Бремену, који изгледа импозантно са најновијим техничко-технолошким поступцима производње, затим технички центар и лабораторију за испитивање горионика, као и пројектни и сервисни центар и управу компаније“, пун је утисака Милош Манојловић.

МОЈ ХОБИ - кување

ПУТОВАЊЕ КРОЗ КУВАЊЕ

Весна Отић ради у Сектору за односе с јавношћу на месту вишеј самосталној референци за спољне односе. Колеџнице у Новосадској школи ће Весну описати као насмејану, веселу и приљиву колеџницу, док ће колеџе додати и „врло згодна колеџница“.

Многи у Топлици не знају да је Веснин хоби кување, а поготово они који имају предрасуде типа „згодна жена не може бити добра и у кухињи“. Весна често прича и анегдоту како је један њихов породични пријатељ рекао: „Весна у кухињи? Немогуће! Она изгледа као да кухињу и нема у кући.“ А онда га је она изненадила када је приредила вечеру и када није могао да престане да једе. Тако је сигурно и многе у Топлици изненадила када су је недавно гледали у популарној емисији „Дођи на вечеру“, где се пријавила, пре свега, из љубави према кувању.

— Одрасла сам као врло мажена и пажена девојка. У породици нисам имала никакве обавезе сем да учим. То ме је забрињавало и питала сам се како ћу ја једног дана, када се одселим од родитеља, знати скувати ручак својој породици. Али све се десило само од себе! Када сам се нашла у тој ситуацији, узела сам куваре и све је кренуло. Открила сам своју способност да сама осмишљавам нове рецепте и тако се родила моја љубав према кувању, прича за Топ новости Весна Отић.

• Одакле идеја да учествујеш у емисији „Дођи на вечеру“?

— Још пре неколико година допала ми се та емисија и одлучила сам да се пријавим ако буде рађена и у Србији. У њој сам нашла спој кувања, личне презентације и забаве, а да при том и обогатим свој живот неким другим искуством. Волим да кувам, боље да

кажем, уживам у кувању и организовању дружења уз храну са пријатељима и родбином.

• Како си желела да се представиш?

— Идеја ми је била да представим „савремену жену“, онако како је ја замишљам. То је жена која је у првом реду мајка, супруга, запослена, води рачуна о свом телу, редовно вежба и воли да кува. При том кување не сматра као животну обавезу у породици, него заиста ужива у припремању разних специјалитета.

Што се тиче саме вечере, пажљиво сам одабрала мени тако да сам им спремила јела која до сада нису имали прилику да пробају, а свако је имало неки „тајни састојак“ који им је давао посебан укус. Осим тога, имали су и високе стандарде здраве хране.

- Можеш ли да објасниш, за оне које не прате емисију „Дођи на вечеру“, какав је концепт емисије?
- У овој емисији учествује пет такмичара. Сваки од учесника један дан кува док остали долазе на вечеру. На крају сваке вечери дају се оцене и критике. Морам признати да сам била врло строга у оцењивању и критикама, јер сам по природи перфекциониста и сметају ми sitнице, на пример кад неко од учесника постави салвете за сваки дан, послужи вино бело и црвено у чашама за шампањац, сложи јела која се не слажу ни по укусу, ни по бојама (ми смо оцењивали и изглед припремљеног јела) или сам сматрала да је јело исувише једноставно и да не приличи овој специјалној вечери.

- Какве утиске носиш са целокупног снимања свих пет дана?

– Провела сам се феноменално! Имам утисак да сам била на неком путовању које нисам платила и сваки дан сам још и радила пре снимања. Доживела сам једно ново искуство. На дан када сам ја кувала телевизијска екипа ТВ ПРВЕ посветила је цео дан мени. Прво смо ишли у фитнес центар где вежбамо да у том простору снимимо мој портрет. После смо ишли на пијацу у набавку намирница и онда код мене у стан на кување и вечеру. Снимали су све од припреме до финалне декорације на тањирима и на крају, наравно, вечеру.

Веснин мени

Ајериџив: „Мохито“ у који иде бели рум, битер лемон, жути шећер, свежи листови менте, кришке лимете и лед. *Предјело:* „Супа мог детињства“ од фазана. *Главно јело:* „Сочне ролне“ – пилеће бело месо роловано сиром и млевеним пистаћима, зачињено сољу, бибером и сенфом, па пржено на уљу и сервирано у кремастом сафту од неутралне павлаке са мирисним биљем. Прилог је био печен кромпир у целофану у рерни и барена рижа упржена на маслиновом уљу. *Салата:* витаминска од зелене салате, рендане шаргарепе и куваног кукуруза, зачињена маслиновим уљем, сољу и сирћетом. Уз вечеру сам послужила *Sauvignon de blank* са Новог Зеланда. *Десерт:* „Воћни прасак“ – посланица од воћа са крамблом од интегралног брашна, путера и жутог шећера. Пече се у рерни и служи топло са куглом сладоледа одгоре, тако да то буде одлична комбинација слатко-кисело и топло-хладно.

ДРАГАН ДЕЈАНОВИЋ, МОНТЕР ПОДРУЧЈА

ЈЕДАН РАДНИ ДАН - КОНАЧНО ПЕТАК!

ЈУТАРЊИ ДОГОВОР И ПРЕУЗИМАЊЕ МИШЉЕЊА,

А МОРА СЕ ПРЕУЗЕТИ И РЕКЛАМАЦИЈА.

КАРТИЦЕ, КАРТИЦЕ, ОД ОВЕ ГОДИНЕ ЈОШ ЈЕДНА, ПУН НОВЧАНИК КАРТИЦА, АЛ' СВЕ ПРАЗНЕ... НЕМА ВЕЗЕ, БИТНО ЈЕ ДА СЕ ПОСАО УРАДИ КАКО ТРЕБА.

Е, ЈОШ ДА ПРЕКОНТРОЛИШЕМ ПРОТОК...

Редовним измиривањем рачуна на рекреацију ПОКЛОН ПАЖЊЕ ВРЕДАН Наставак акције дочекан с великим одобравањем

Новосадска топлана је наставила акцију награђивања редовних платиша поклон-картама за базен и клизање, а за најмлађе Новосађане приредила изненађење – бесплатну школу тениса.

Након изузетно успешне акције награђивања најсавеснијих корисника крајем протекле године, Топлана је 12. марта наставила акцију поделе нових 100.000 улазница за базен и клизање. Поред поклон-карата за базен и ледену дворану, девојчице и дечаки рођени 2002, 2003, 2004. и 2005. године су награђени и бесплатном школом тениса.

Најмлађи Новосађани, чији родитељи редовно измирују обавезе за грејање и имају златну куглицу на рачуну обједињене наплате, добили су јединствену прилику да науче прве кораке у најпопуларнијем спорту у Тениском клубу „Нови Сад 2002“ на теренима Сајмишта, уз обезбеђену опрему.

„Гледала сам на телевизији наше тенисерке и јако сам желела да тренирам овај спорт. Мама и тата су платили рачуне за грејање на време, а ја сам зато добила поклон од Топлане да учим да играм тенис.“ Ива Мунитлак, 8 година

Председник Скупштине града Новог Сада Александар Јовановић и директор мр Владимир Јелић обишли су Кориснички центар Новосадске топлане на првом спрату Спенса 20. марта 2012. године, поводом акције награђивања корисника услуга Топлане.

Велико ми је задовољство што су акције награђивања редовних платиша наишле на добар одзив. На овај начин желимо да растеретимо ионако преоптерећен буџет Новосађана, а такође и да дамо шансу деци да тренирају тенис који је врло популаран, али скуп спорт. Надамо се да ћемо међу њима открити можда неког новог Ђоковића или Монику Селеш. Све ове активности Новосадске топлане, које су последица репрограма дуга између Топлане и Спенса, имају за циљ да мотивишу наше кориснике да још редовније измирују своје обавезе и да тиме повећамо ниво наплате, а самим тим и приливе Топлани, како бисмо могли несметано да обављамо нашу делатност, а то је грејање станова наших суграђана, изјавио је директор Новосадске топлане мр Владимир Јелић на конференцији за новинаре.

Новосађани се сваке године, упркос економској кризи, доказују као најредовније платише у држави и ова акција је начин да им се Новосадска топлана на томе захвали.

Психолошки кутак

КОМУНИКАЦИЈА ЈЕ ИГРА УПРАВЉАЊА

Савремен истритиј у пословној комуникацији подразумева сазнања из домена пословне психологије која се све више изучава на разним факултетима.

Комуникација је размена порука са циљем да се та порука прими и разуме. Комуникација може бити **интерперсонална** (између двоје или више људи) и **организациона** (сви модели, мреже и системи комуникације унутар једне организације). Типови организационе комуникације су подељени на **формалну** комуникацију, која прати ланац команди за обављање једног посла, и **неформалну** комуникацију, која није дефинисана структуром хијерархије организације и која омогућава запосленима да задовоље потребу за друштвеном интеракцијом и може да побољша радни учинак. У комуникацији је важно да се не саплетемо о “комуникациони гребен” – оно што се каже, не значи да је чуто; оно што смо чули, не значи да смо разумели; оно што смо разумели, не значи да смо прихватили; оно што смо прихватили, не значи да смо применили!

Које су врсте комуникације? Постоји вербална комуникација која се чује (орална: када се говори го-

ворни језик приликом разговора лицем у лице, телефонских разговора, мултимедија и сл.; писана: пословна писма, уговори, белешке, мејлови...) и невербална која се гледа (експресија лица, покрети, положај тела). Улога комуникације је вишеструка, јер обезбеђује информацију, успоставља интерперсоналне односе, успоставља предвидиве облике понашања, одражава пажњу задавања и контролисања у комуникацији која је игра управљања.

УСПЕШНА КОМУНИКАЦИЈА

СЕ ОРИЈЕНТИШЕ НА ПРОБЛЕМ, НЕ НА ОСОБУ

“комуникациони гребен”

(4 важна сегмента успешне комуникације)

оно што се каже, не значи да је чуто

оно што смо чули, не значи да смо разумели

оно што смо разумели, не значи да смо прихватили

оно што смо прихватили, не значи да смо применили!

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ

НОВОСАДСКА ТОПЛАНА

Чувар топлих дана

Нови Сад, Владимира Николића 1

+381 21 4881 101

e-mail: toplana@nstoplana.rs

www.nstoplana.rs

Кориснички центар

0800 100 021

Бесплатан позив